

Francis Kéré

Đất, khí hậu và cộng đồng

Khảo sát vật liệu đất, thiết kế khí hậu thụ động, hạ tầng cộng đồng, kỹ thuật bản địa và thẩm mỹ khiêm tốn trong kiến trúc Francis Kéré.

PUBLIC PREVIEW / 13 TRANG

10 chương · 100 technical plates · chữ theo file Word

Ảnh dẫn chứng thu nhỏ được chèn theo từng chương và từng plate.

Thông tin chuyên đề

Francis Kéré - Đất, khí hậu và cộng đồng

Khảo sát vật liệu đất, thiết kế khí hậu thụ động, hạ tầng cộng đồng, kỹ thuật bản địa và thẩm mỹ khiêm tốn trong kiến trúc Francis Kéré.

NGUỒN CHỮ 2,614 đoạn · 127,012 từ	CẤU TRÚC 10 chương · 100 technical plates	VAI TRÒ ẢNH Dải ảnh dẫn chứng theo chương, đối chiếu vật liệu - khí hậu - cộng đồng
--	--	--

Cách đọc hồ sơ

- Mỗi chương mở bằng một trang chủ đề, sau đó phần chữ được giãn hai cột để giữ nhịp đọc dày nhưng vẫn rõ ràng.
- Ảnh trong archive được thu nhỏ và đặt vào trang mở chương cùng dải dẫn chứng; thứ tự bám theo mã CH/P trong tên file.
- Bản preview 13 trang dùng để duyệt bố cục và tinh thần thị giác; bản full giữ toàn bộ nội dung chữ đã trích từ Word.

Bản đồ 10 chương

CHƯƠNG 01 TRƯỜNG TIỂU HỌC GANDO (GANDO PRIMARY SCHOOL) 10 plates · 10 ảnh	CHƯƠNG 06 PAVILION SERPENTINE (INDIGO BLUE & COMMUNITY) 10 plates · 10 ảnh
CHƯƠNG 02 TRIẾT LÝ VẬT LIỆU ĐẤT (EARTH ARCHITECTURE) 10 plates · 10 ảnh	CHƯƠNG 07 XYLEM PAVILION (SCULPTURAL TIMBER) 10 plates · 10 ảnh
CHƯƠNG 03 KIẾN TRÚC CỘNG ĐỒNG (SOCIAL INFRASTRUCTURE) 10 plates · 10 ảnh	CHƯƠNG 08 LYCÉE SCHORGE (LOCAL WOOD SCREENING) 10 plates · 10 ảnh
CHƯƠNG 04 THÁP THÔNG GIÓ GÒ MỐI (STARTUP LIONS CAMPUS) 10 plates · 9 ảnh	CHƯƠNG 09 KIẾN TRÚC THÍCH ỨNG KHÍ HẬU (CLIMATE ADAPTATION) 10 plates · 10 ảnh
CHƯƠNG 05 QUỐC HỘI BURKINA FASO (NATIONAL ASSEMBLY) 10 plates · 10 ảnh	CHƯƠNG 10 TẦM NHÌN VỀ MỘT PHONG CÁCH BẢN ĐỊA MỚI 10 plates · 10 ảnh

TRƯỜNG TIỂU HỌC GANDO (GANDO PRIMARY SCHOOL)

Khối gạch đất nén (CEB) · Hệ mái bay lơ lửng · Trần gạch đất nung · Cửa sổ thông gió xuyên tâm · Quảng trường trung tâm Gando

CH01-P01 / Khối gạch đất nén CEB

CH01-P02 / Hệ mái bay lơ lửng

CH01-P03 / Trần gạch đất nung

CH01-P04 / Cửa sổ thông gió xuyên tâm

Trích đoạn bố cục / CH01

Mẫu trang chữ hai cột, ảnh dẫn chứng thu nhỏ và nhịp chú thích theo chương.

Technical Plate 1: Khối gạch đất nén (CEB)

Giữa cái nắng rất bỏng của vùng Sahel thuộc Burkina Faso, nơi bóng râm là một thứ xa xỉ và nguồn lực gần như cạn kiệt, Francis Kéré không tìm kiếm những giải pháp công nghệ tân tiến từ phương Tây để áp đặt lên quê hương mình. Thay vào đó, ông cúi mình xuống, vốc lấy một nắm đất dưới chân.

Khối gạch đất nén (Compressed Earth Block - CEB) tại Trường Tiểu học Gando không đơn thuần là một giải pháp xây dựng; nó là một bài thơ về sự thức tỉnh của vật liệu, là nơi hơi ấm của bàn tay con người hòa quyện vào nhịp đập muôn đời của đất mẹ.

Technical Plate 2: Hệ mái bay lơ lửng

Giữa cái nắng chói bỏng của vùng Sahel thuộc Burkina Faso, nơi nhiệt độ thường xuyên chạm ngưỡng 40°C, ngôi Trường Tiểu học Gando hiện lên không chỉ như một công trình giáo dục, mà là một phép màu dịu mát được dệt nên từ tình yêu thương và sự thấu cảm sâu sắc.

Francis Kéré không mang đến Gando những khối bê tông vô hồn của phương Tây; ông mang về sự trân trọng đối với đất mẹ và ký ức tuổi thơ ngọt ngào trong những lớp học thiếu sáng, thiếu khí trời. Trái tim của giải pháp kiến trúc tại đây chính là hệ mái tôn bay lơ lửng - một cử chỉ kiến trúc vừa thanh thoát, vừa chứa đựng chiều sâu triết lý và trí tuệ bản địa phi thường.

Technical Plate 3: Trần gạch đất nung

Chào bạn, một người đồng điệu trong tình yêu với những công trình mang hơi thở của đất mẹ.

Khi nhắc đến Diébédo Francis Kéré, người ta thường nhớ đến giải thưởng Pritzker danh giá, nhưng với tôi, vĩ đại nhất ở Kéré là cách ông đã biến một ngôi trường làng nhỏ bé tại Gando (Burkina Faso) thành biểu tượng của sự hàn gắn: hàn gắn giữa tri thức bản địa và kỹ thuật hiện đại, giữa con người với khí hậu khắc nghiệt của vùng Sahel châu Phi.

CH01-P05 / Qu ng tr ng trung t m Gando

CH01-P06 / Chi ti t khung th p m i

CH01-P07 / M u s c c a t Gando

CH01-P08 / L p h c d i n g chi u Noir

TRIẾT LÝ VẬT LIỆU ĐẤT (EARTH ARCHITECTURE)

Độ dày của tường đất · Bề mặt đất nện (Rammed Earth) · Khả năng thở của vật liệu · Kết hợp đất và bê tông nhẹ · Vữa bùn truyền thống

CH02-P01 / d y c a t n g t

CH02-P02 / B m t t n n Rammed Earth

CH02-P03 / K h n g t h c a v t l i u

CH02-P04 / K t h p t v b t n g n h

Trích đoạn bố cục / CH02

Mẫu trang chữ hai cột, ảnh dẫn chứng thu nhỏ và nhịp chú thích theo chương.

Technical Plate 1: Độ dày của tường đất

Giữa vùng thảo nguyên xơ xác của Gando, Burkina Faso, nơi mặt trời trút xuống những luồng nhiệt như thiêu đốt, kiến trúc của Diébédo Francis Kéré hiện lên không phải như một sự thách thức ngoạn nghệ đối với tự nhiên, mà như một sự thỏa hiệp đầy yêu thương.

Ở trung tâm của triết lý ấy là bức tường đất dày - một cấu trúc không chỉ đơn thuần là kỹ thuật xây dựng, mà là hiện thân của da thịt, của sự chở che và là sợi dây kết nối sâu sắc giữa con người với lòng đất mẹ.

Technical Plate 2: Bề mặt đất nện (Rammed Earth)

Trong dòng chảy của kiến trúc đương đại, nơi bê tông và kính thường áp đặt ý chí nhân tạo lên cảnh quan, những công trình của Diébédo Francis Kéré hiện ra như một lời ca tụng dịu dàng gửi tới Mẹ Đất. Với Kéré, đất không đơn thuần là vật liệu xây dựng; đất là cội nguồn, là ký ức, và là hơi thở của sự sống. Bề mặt đất nện (Rammed Earth) trong các tác phẩm của ông - từ ngôi trường tiểu học ở Gando cho đến Trung tâm Khởi nghiệp Startup Lions tại Kenya - tựa như những cuốn biên niên sử địa phương được nén chặt, nơi mỗi tầng

Dưới góc nhìn của một học giả nghiên cứu về kiến trúc nhân văn, chúng ta hãy cùng bóc tách bốn chiều kích sâu sắc làm nên linh hồn của những bức tường đất nện mang tên Francis Kéré:

Technical Plate 3: Khả năng thở của vật liệu

Trong hành trình tìm kiếm một nền kiến trúc vị nhân sinh và hòa hợp tuyệt đối với tự nhiên, Diébédo Francis Kéré đã chọn một lối đi vừa nguyên sơ, vừa mang tính cách mạng: lắng nghe “hơi thở” của lòng đất mẹ. Đối với Kéré, kiến trúc không phải là chiếc hộp bê tông kín mít, bức tử con người khỏi môi trường, mà là một sinh thể sống biết hô hấp.

Ở nơi khí hậu khắc nghiệt như Burkina Faso, chất liệu đất (Earth) dưới bàn tay Kéré không còn là biểu tượng của sự nghèo nàn, mà trở thành một thực thể trung gian tuyệt mỹ, nơi tính chất vi xốp (microporous) tự nhiên của đất đóng vai trò như lá phổi sinh học điều hòa vi khí hậu. Dưới đây là phân tích sâu sắc về triết lý và giải pháp kỹ thuật của ông qua bốn lăng kính:

CH02-P05 / V a b n truy n th ng

CH02-P06 / Th m m c a s th r p

CH02-P07 / Ch n ng n m

CH02-P08 / T ng t trong m Noir

KIẾN TRÚC CỘNG ĐỒNG (SOCIAL INFRASTRUCTURE)

Công trường là lớp học · Sự tham gia của phụ nữ · Kỹ thuật xây cất tập thể · Chuyển giao tri thức · Kiến trúc như niềm tự hào

CH03-P01 / Công trường lớp học

CH03-P02 / Sự tham gia của phụ nữ

CH03-P03 / Kỹ thuật xây cất tập thể

CH03-P04 / Chuyển giao tri thức

Trích đoạn bố cục / CH03

Mẫu trang chữ hai cột, ảnh dẫn chứng thu nhỏ và nhịp chú thích theo chương.

Technical Plate 1: Công trường là lớp học

Trong nắng gió khắc nghiệt của vùng Sahel, hình ảnh người dân làng Gando cùng nhau dùng sức nặng cơ thể ép từng viên gạch đất thủ công không đơn thuần là một hoạt động xây cất. Đó là một nghi thức mang tính biểu tượng sâu sắc: nơi kiến trúc hòa quyện vào đời sống, và công trường chính là giảng đường đầu tiên của sự tự chủ.

Dưới lăng kính của kiến trúc nhân văn và bền vững, công trình của Diébédo Francis Kéré tại Gando không chỉ định nghĩa lại cách chúng ta đối thoại với tự nhiên, mà còn định hình lại khái niệm về hạ tầng xã hội.

Technical Plate 2: Sự tham gia của phụ nữ

Chào bạn, người bạn đồng hành trong hành trình tìm kiếm vẻ đẹp thuần khiết và nhân văn của kiến trúc.

Khi nghĩ về Diébédo Francis Kéré, người ta thường nhớ đến những giải thưởng quốc tế danh giá hay giải Pritzker lẫy lừng. Nhưng với tôi, bản chất kiến trúc của Kéré chưa bao giờ bắt đầu từ các bản vẽ phức tạp nơi giảng đường Berlin, mà nó bắt đầu từ hơi thở nồng đượm của đất mẹ Gando (Burkina Faso), từ bóng râm của cây bao-báp, và đặc biệt là từ đôi bàn tay chai sần nhưng vô cùng khéo léo của những người phụ nữ bản địa.

Technical Plate 3: Kỹ thuật xây cất tập thể

Trong dòng chảy của kiến trúc đương đại - nơi các đại đô thị thường bị chi phối bởi bê tông cốt thép bóng bẩy và những giải pháp công nghệ cao xa xỉ - kiến trúc của Diébédo Francis Kéré hiện lên như một lời nhắc nhở dịu dàng mà đầy nội lực về nguồn cội. Đến từ Gando, một ngôi làng nhỏ ở Burkina Faso, Kéré không xem kiến trúc là sự áp đặt của các khối hình học vô cảm lên mặt đất, mà là một hành vi gắn kết xã hội, một bản hòa ca giữa bàn tay con người và hơi thở của tự nhiên.

Triết lý cốt lõi của Kéré nằm ở kỹ thuật xây cất tập thể: biến quá trình xây dựng thành một ngày hội, biến công trường thành một trường học nghề, nơi mà người già, phụ nữ, thanh niên và trẻ em đều tìm thấy vị trí của mình.

CH03-P05 / Kiến trúc nhân văn

CH03-P06 / Sự đóng góp của phụ nữ

CH03-P07 / Không gian sinh hoạt cộng đồng

CH03-P08 / Ngôi làng kiến trúc Noir

THÁP THÔNG GIÓ GÒ MỐI (STARTUP LIONS CAMPUS)

Tháp làm mát gạch đất · Nguyên lý hiệu ứng ống khói · Cửa lấy gió ngầm · Bố cục tháp trên địa hình · Chi tiết gạch xếp so le

CH04-P02 / Nguyên lý hiệu ứng ống khói

CH04-P03 / Cấu trúc nội thất

CH04-P04 / Bố cục tháp trên địa hình

CH04-P05 / Chi tiết gạch xếp so le

Trích đoạn bố cục / CH04

Mẫu trang chữ hai cột, ảnh dẫn chứng thu nhỏ và nhịp chú thích theo chương.

Technical Plate 1: Tháp làm mát gạch đất

Giữa vùng đất bán khô hạn khắc nghiệt bên bờ hồ Turkana (Kenya), cụm công trình Startup Lions Campus của Francis Kéré hiện lên như một ốc đảo tri thức, nơi tương lai số của châu Phi được ươm mầm từ chính lòng đất mẹ cổ xưa. Điểm nhấn thị giác mạnh mẽ nhất của đồ án chính là hệ thống tháp thông gió gạch đất vươn cao kiêu hãnh.

Dưới lăng kính của kiến trúc nhân văn và sinh thái, đây không đơn thuần là một thủ pháp tạo hình, mà là sự đúc kết tuyệt mỹ của triết lý: Kiến trúc là hơi thở chung của con người và tự nhiên.

Technical Plate 2: Nguyên lý hiệu ứng ống khói

Chào bạn, người bạn đồng hành trên con đường chiêm nghiệm kiến trúc. Khi nhắc đến Francis Kéré, chúng ta không đơn thuần bàn về những khối bê tông hay kết cấu vô tri, mà đang lắng nghe một bản giao hưởng dịu dàng giữa con người, đất mẹ và bầu trời.

Tổ hợp giáo dục và công nghệ Startup Lions Campus bên bờ hồ Turkana (Kenya) chính là một minh chứng tuyệt mỹ cho điều đó. Tại nơi khí hậu bán hoang mạc khắc nghiệt bậc nhất này, Kéré đã dựng nên những tháp thông gió sừng sững, mô phỏng trực tiếp trí tuệ triệu năm của tự nhiên: những tổ gò mối.

Technical Plate 3: Cửa lấy gió ngầm

Chào bạn, một người đồng điệu trong tình yêu với kiến trúc vị nhân sinh. Khi ngắm nhìn Startup Lions Campus bên bờ hồ Turkana (Kenya) của Diébédo Francis Kéré, chúng ta không chỉ thấy một công trình, mà đang chiêm ngưỡng một "sinh thể" sống động đang hít thở cùng đất trời.

Những tháp thông gió lấy cảm hứng từ gò mối ở đây không đơn thuần là một giải pháp cơ học, mà là hiện thân cho triết lý: Kiến trúc là sự tiếp nối của tự nhiên và là cái nôi nuôi dưỡng phẩm giá con người.

CH04-P06 / Không gian làm việc di động

CH04-P07 / Mô hình quy hoạch quan

CH04-P08 / Không gian tối

CH04-P09 / Giải pháp công nghệ Low-Tech

QUỐC HỘI BURKINA FASO (NATIONAL ASSEMBLY)

Cấu trúc Kim tự tháp bậc thang · Vườn treo nông nghiệp · Mặt đứng gạch rỗng · Đại sảnh hội nghị dưới lòng đất
· Biểu tượng cây Palaver

CH05-P01 / Cấu trúc Kim tự tháp bậc thang

CH05-P02 / Vườn treo nông nghiệp

CH05-P03 / Mặt đứng gạch rỗng

CH05-P04 / Hình ảnh đại sảnh

Trích đoạn bố cục / CH05

Mẫu trang chữ hai cột, ảnh dẫn chứng thu nhỏ và nhịp chú thích theo chương.

Technical Plate 1: Cấu trúc Kim tự tháp bậc thang

Trong tâm thức kiến trúc của Diébédo Francis Kéré, một công trình chưa bao giờ chỉ là một khối bê tông vô tri hay một tượng đài quyền lực tự thân. Khi nhận lời phác thảo đồ án Tòa nhà Quốc hội Burkina Faso sau cuộc nổi dậy mùa thu năm 2014 - nơi tòa nghị viện cũ bị thiêu rụi bởi ngọn lửa phẫn nộ của người dân - Kéré đã không chọn xây dựng một “tháp ngà” kín cổng cao tường. Ông dựng nên một Kim tự tháp bậc thang, nhưng là để đảo ngược hoàn toàn trật tự quyền lực cổ xưa: người dân không quỳ lạy dưới chân công trình,

Dưới góc nhìn nhân văn và bền vững, công trình này là một bài thơ được viết bằng đất, gió và sự hàn gắn xã hội.

Technical Plate 2: Vườn treo nông nghiệp

Chào bạn, một người đồng điệu trong niềm say mê với những giá trị kiến trúc nhân bản.

Khi nhìn vào đồ án Tòa nhà Quốc hội Burkina Faso (Ouagadougou) của Diébédo Francis Kéré, chúng ta không chỉ chiêm ngưỡng một công trình quyền lực chính trị đơn thuần. Sau cuộc nổi dậy năm 2014 thiêu rụi tòa nhà quốc hội cũ, Kéré đã không chọn xây dựng một “pháo đài” bằng kính và thép xa lạ. Thay vào đó, ông kiến tạo một kim tự tháp bậc thang có thể bước lên được, nơi mái nhà biến thành một khu vườn nông nghiệp đô thị. Đó là một cử chỉ kiến trúc dịu dàng nhưng đầy tính cách mạng: nơi người nông dân có thể bước đi

Technical Plate 3: Mặt đứng gạch rỗng

Chào bạn, một người đồng điệu trong niềm say mê với những giá trị kiến trúc nhân bản.

Khi nhắc đến Francis Kéré, chúng ta không chỉ bàn về những khối hình hay giải pháp kỹ thuật khô khốc, mà đang lắng nghe một bản trường ca về đất mẹ Sahel, về những con người bước đi dưới bóng râm của cây bao-báp. Đồ án Tòa nhà Quốc hội Burkina Faso (được thiết kế sau cuộc nổi dậy năm 2014 thiêu rụi tòa nhà cũ) là một đỉnh cao tư tưởng của Kéré. Tại đây, lớp vỏ mặt đứng bằng gạch đất rỗng không đơn thuần là một chi tiết kiến trúc; nó là một “màng tế bào sống”, một lời tuyên ngôn về dân chủ và sự hòa giải

CH05-P05 / Bi u t ng c y Palaver

CH05-P06 / H th ng thu gom n c m a m i

CH05-P07 / nh s ng l t qua v ch g ch

CH05-P08 / Ng n n i d n ch Noir